

УХВАЛА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

"31" березня 2023 р.

м. Харків

Слідчий суддя Київського районного суду м. Харкова Власова Ю.Ю.

за участю прокурора – Щербакової К.С.

захисника – Зуєвої Л.В.

секретар судового засідання - Афанасьєва К.Р.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні у залі суду в м. Харкові клопотання слідчого 1-го відділення слідчого відділу Управління СБ України в Харківській області лейтенанта юстиції Скребцова Д.С., погоджене прокурором у кримінальному провадженні Пановим В.М., про здійснення спеціального досудового розслідування стосовно підозрюваної:

Фінько Зої Іванівни, 03.12.1967 року народження, уродженки села Загоруйківка Куп'янського району Харківської області, громадянки України, тимчасово не працюючої, з вищою освітою, розлученої, раніше не судимої, зареєстрованої за адресою: Харківська область, Куп'янський район, місто Куп'янськ, вулиця 1-го травня, будинок № 30, квартира № 77, останнє відоме місце проживання в Україні: Харківська область, Куп'янський район, місто Куп'янськ, вулиця 1-го травня, будинок № 30, квартира № 77,

у кримінальному провадженні № 22022220000002045 від 23.06.2022,

у с т а н о в и в:

До Київського районного суду м. Харкова надійшло клопотання, у якому слідчий просить надати дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22022220000002045 від 23.06.2022 стосовно Фінько З.І., яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення – злочину, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

1. Зміст поданого клопотання

Клопотання обґрунтовано тим, що слідчим відділом УСБУ в Харківській області проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань № 22022220000002045 від 23.06.2022, в якому Фінько З.І. підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення – злочину, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Встановлено, що 22.02.2022 Президент Російської Федерації, реалізуючи злочинний план, направив до Ради Федерації звернення про використання Збройних Сил РФ за межами РФ, яке було задоволено.

24.02.2022 о 5 годині Президент Російської Федерації оголосив про рішення розпочати військову операцію в Україні.

У подальшому Збройними Силами РФ, які діяли за наказом керівництва РФ і ЗС РФ, здійснено пуск крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам ЗС України, а також підрозділами ЗС та інших військових формувань РФ здійснено вторгнення на територію суверенної держави Україна.

Досудовим розслідуванням встановлено, що 24.02.2022 о 05:00 годині, за наказом Президента Російської Федерації Володимира Путіна, Російська Федерація незаконно вторглась на територію України та здійснила збройний напад, застосовуючи Збройні Сили РФ та Федеральну службу військ національної гвардії Російської Федерації.

Так, одним із першочергових етапів реалізації злочинного умислу щодо збройного нападу на державу Україна передбачалося здійснення вторгнення найбільш підготовлених та мобільних підрозділів ЗС РФ, у тому числі спеціального призначення, на територію держави Україна для організації силових захоплень та взяття під контроль будівель і споруд, що забезпечують діяльність органів державної влади України з метою перешкоджання їх нормальній роботі та здійснення силового впливу на їх діяльність; блокування та взяття під контроль військових частин Збройних Сил України (далі – ЗС України), Державної прикордонної служби України (далі – ДПСУ України), підрозділів Національної гвардії України (далі – НГУ України) для перешкоджання їх законній діяльності щодо відсічі збройної агресії РФ, оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості; перекриття та блокування авіаційного, транспортного та морського сполучення по території держави Україна з метою недопущення пересування військових підрозділів ЗС України та представників правоохоронних органів для протидії збройній агресії ЗС РФ; пошкодження військових об'єктів ЗС України, які мають важливе оборонне значення та об'єктів, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення.

24.02.2022 указом Президента України № 64/2022, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено воєнний стан на всій території України, строк дії якого в подальшому продовжено.

03.06.2022 на території м. Куп'янськ Харківської області групою осіб з числа громадян України було здійснено підписання протоколу засідання щодо створення окупаційної адміністрації держави-агресора на території Харківської області під назвою «тимчасова цивільна адміністрація Харківської області», що створена та функціонує в інтересах Російської Федерації, та обрання її керівника – громадянина України Ганчева В.К.

Досудовим розслідуванням встановлено, що у громадянки України Фінько З.І., яка займає посаду заступника начальника відділу обслуговування громадян № 13 (сервісний центр) Управління обслуговування громадян Головного управління Пенсійного фонду України в Харківській області та є державним службовцем п'ятого рангу, перебуваючи на території м. Куп'янськ Харківської області, у невстановлений досудовим слідством час, але не раніше 24.02.2022, виник злочинний умисел, направлений на зайняття посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих функцій у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території Харківської області.

Відповідно до абз. 3 п. 1 постанови Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2022 № 5 «Про судову практику у справах про хабарництво» організаційно-розпорядчі обов'язки (функції) - це обов'язки по здійсненню керівництва галуззю промисловості, трудовим колективом, ділянкою роботи, виробничою діяльністю окремих працівників на підприємствах, в установах чи організаціях незалежно від форми власності. Такі функції виконують, зокрема, керівники міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, державних, колективних чи приватних підприємств, установ і організацій, їх заступники, керівники структурних підрозділів (начальники цехів, завідувачі відділами, лабораторіями, кафедрами), їх заступники, особи, які керують ділянками робіт (майстри, виконробы, бригадири тощо).

Надалі, реалізуючи свій злочинний намір, Фінько З.І., перебуваючи на території м. Куп'янськ Харківської області, у невстановлений період часу, але не пізніше 23.06.2022, добровільно зайняла посаду керівника підрозділу пенсійного забезпечення т.зв. «тимчасової цивільної адміністрації Харківської області».

Вказана посада при реалізації посадових обов'язків пов'язана з виконанням організаційно-розпорядчих функцій, а саме здійснення організації діяльності вищевказаного підрозділу з видачі чи заміні пенсійних посвідчень мешканцям Куп'янської територіальної громади Харківської області.

області, видачі одноразової грошової допомоги від імені держави-агресора Російської Федерації та створеної нею окупаційної адміністрації у вигляді 10 000 рублів; обліку проживаючих на території Куп'янської територіальної громади Харківської області осіб, які потребують отримання грошової допомоги у вигляді пенсій, соціального забезпечення та інших виплат; визначення ділянок роботи для підлеглих працівників; організація відкриття та функціонування структурних підрозділів пенсійного забезпечення при т.зв. «тимчасовій цивільній адміністрації Харківської області» у смт. Шевченково, смт. Дворічне, смт. Великий Бурлук та інших населених пунктах Куп'янського району Харківської області.

Таким чином, Фінько З.І. підозрюється у добровільному зайнятті громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України

Стороною обвинувачення дотримано вимогу розумної підозри, оскільки наявні на цей час докази у кримінальному провадженні свідчать про об'єктивний зв'язок підозрюваної Фінько З.І. із вчиненням кримінального правопорушення, тобто виправдовують необхідність подальшого розслідування у цьому провадженні з метою дотримання імперативних завдань кримінального провадження, визначених ст. 2 КПК України.

У зв'язку з вищевикладеним, стосовно Фінько З.І. за вчинення колабораційної діяльності, а саме: добровільне зайняття громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, 14.07.2022 складено повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України в рамках кримінального провадження № 22022220000002045 від 23.06.2022.

Враховуючи наведені вище обставини, слідчим за погодженням з прокурором 19.07.2022, з дотриманням вимог ст. ст. 111, 135, 278 КПК України, Фінько З.І. повідомлено про підозру у відповідності та у спосіб, передбачений чинним кримінальним процесуальним законодавством України (опубліковано повідомлення про підозру на веб-сайті Офісу Генерального прокурора та в газеті «Урядовий кур'єр» № 156 (7277) від 19.07.2022, яка є засобом масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження).

Таким чином 19.07.2022 у вказаному кримінальному провадженні Фінько З.І. набула статусу підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Разом з цим, на виклики слідчого підозрювана не з'явилась, не повідомивши про причини своєї неявки. Враховуючи вказане, 26.07.2022 постановою слідчого Фінько З.І. оголошено у розшук у зв'язку з наявністю відомостей про перебування підозрюваної на тимчасово окупованій території Харківської області.

Враховуючи вищевикладене, з метою виконання завдань кримінального судочинства, для притягнення Фінько З.І. до кримінальної відповідальності у вказаному кримінальному провадженні доцільно отримати дозвіл на проведення спеціального досудового розслідування.

2. Позиція учасників у судовому засіданні

У судовому засіданні прокурор вимоги клопотання підтримала, яке просила задовольнити з підстав, наведених в його обґрунтування.

Захисник у судовому засіданні проти задоволення клопотання заперечувала, просила у його задоволенні відмовити.

3. Мотиви та оцінка слідчого судді

3.1. Законодавчі підстави для здійснення спеціального досудового розслідування

Відповідно до ч. 1 та ч. 2 ст. 297¹ КПК України спеціальне досудове розслідування (in absentia) здійснюється стосовно одного чи декількох підозрюваних згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченими цим Кодексом, з урахуванням положень цієї глави.

Спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочинів, передбачених статтями 109, 110, 110-2, 111, 111-1, 111-112, 113, 114, 114-1, 114-2, 115, 116, 118, частиною другою статті 121, частиною другою статті 127, частинами другою і третьою статті 146, статтями 146-1, 147, частинами другою - п'ятою статті 191 (у випадку зловживання службовою особою своїм службовим становищем), статтями 209, 255-258, 258-1, 258-2, 258-3, 258-4, 258-5, 348, 364, 364-1, 365, 365-2, 368, 368-2, 368-3, 368-4, 369, 369-3, 370, 379, 400, 408, 436, 436-1, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447 Кримінального кодексу України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

Згідно положень ч. 1, 2 ст. 297-4 КПК України, слідчий суддя відмовляє у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування, якщо прокурор, слідчий не доведе, що підозрюваний переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук, та/або уповноваженим органом прийнято рішення про передачу підозрюваного для обміну як військовополоненого та такий обмін відбувся. Під час вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування слідчий суддя зобов'язаний врахувати наявність достатніх доказів для підозри особи щодо якої подано клопотання у вчиненні кримінального правопорушення.

3.2. Набуття статусу підозрюваного

Запобіжні заходи на стадії досудового розслідування можуть застосовуватися лише до підозрюваного.

За змістом ч. 1 ст. 42 КПК України, статус підозрюваного має, зокрема, особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

Статтею 278 КПК України передбачено порядок вручення письмового повідомлення про підозру - письмове повідомлення про підозру вручається в день його складення слідчим або прокурором, а у випадку неможливості такого вручення - у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень (ч. 1 ст. 278 КПК України).

Частиною 1 статті 111 КПК України передбачено, що повідомлення у кримінальному провадженні є процесуальною дією, за допомогою якої слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд повідомляє певного учасника кримінального провадження про дату, час та місце проведення відповідної процесуальної дії або про прийняте процесуальне рішення чи здійснену процесуальну дію.

Частиною 3 статті 111 КПК України передбачено, що повідомлення у кримінальному провадженні здійснюється у випадках, передбачених цим Кодексом, у порядку, передбаченому главою 11 цього Кодексу, за винятком положень щодо змісту повідомлення та наслідків неприбуття особи.

Так, Глава 11 Розділу II КПК України містить статтю 135, якою передбачено порядок здійснення виклику в кримінальному провадженні, а також статтю 136 КПК України, якою встановлено яким чином підтверджується отримання особою повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом.

Відповідно до ч. 1 ст. 135 КПК України, особа викликається до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду шляхом вручення повістки про виклик, надіслання її поштою, електронною поштою чи факсимільним зв'язком, здійснення виклику по телефону або телеграмою.

У разі тимчасової відсутності особи за місцем проживання повістка для передачі їй вручається під

щоденним виданням центральних органів виконавчої влади України (свідоцтво про реєстрацію: КВ № 2 від 12.04.1994, юридична адреса редакції: 01008, м. Київ, вул. Садова, 1/14, оф. веб-сайт <https://ukurier.gov.ua/uk/>), а саме у складі публікації на стор. 10 випуску газети № 156 (7277) від 19.07.2022.

З урахуванням вищевикладеного, а також положень ч. 8 ст. 135 КПК України, слідчий суддя дійшов висновку, що органом досудового розслідування дотримані вимоги КПК України та вжито усіх можливих заходів для вручення Фінько З.І. повідомлення про підозру у спосіб, передбачений КПК України для вручення повідомлень.

При цьому, зважаючи на приписи ч. 1 ст. 42 та ст. 135 КПК України, можна дійти до висновку, що дотримання прав особи при врученні їй складеного щодо неї повідомлення про підозру, у разі тимчасової відсутності такої особи за місцем її проживання, полягає не у фактичному врученні такого повідомлення (процесуального документа), а у вжитті органом досудового розслідування усіх можливих заходів для того, щоб така особа могла дізнатися про факт складення такого повідомлення про підозру щодо неї та суть викладених у ньому обставин з усіх доступних для неї джерел, що і було здійснено слідчим та підтверджується матеріалами клопотання.

Крім того, КПК України не передбачає обов'язку і права слідчого відкласти вручення повідомлення про підозру та чекати настання сприятливих обставин для його вручення особі, яка тимчасово відсутня за місцем проживання. В свою чергу, органом досудового розслідування вчинено всі можливі передбачені законом дії для того, щоб особа, якій повідомляється про підозру, була обізнана про це.

Враховуючи, що повідомлення про підозру, як процесуальний документ, складено та підписано з дотриманням норм кримінального процесуального законодавства і стороною обвинувачення вжито заходів для його вручення підозрюваній Фінько З.І. у спосіб, передбачений КПК України для вручення повідомлень, що підтверджується доказами, наданими стороною обвинувачення та дослідженими слідчим суддею, за такого, стороною обвинувачення доведено, що Фінько З.І. набула статусу підозрюваного у кримінальному провадженні відповідно до положень ч. 1 ст. 42 КПК України.

3.3. Наявність достатніх доказів для підозри у вчиненні кримінального правопорушення

Під час розгляду клопотання прокурор обґрунтував на основі наданих слідчому судді копій матеріалів кримінального провадження (протоколом допиту свідка Каплій Н.О.; протоколом допиту свідка Котової А.Т.; протоколом допиту свідка Площинської В.М.; протоколом допиту свідка Бондар О.О.; протоколом допиту свідка Шарапової Т.В.; протоколом допиту свідка Лазуренка С.О.; протоколом огляду від 25.06.2022; протоколом огляду від 26.07.2022; протоколом огляду від 27.03.2022; листом ГУ Пенсійного фонду України в Харківській області від 14.12.2022) наявність достатніх доказів для підозри Фінько З.І. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111¹ КК України, тобто досліджені слідчим суддею докази в своїй сукупності та взаємозв'язку об'єктивно підтверджують, що існують достатні факти та інформація, які переконують у тому, що Фінько З.І. пов'язана із вчиненням злочину за наведених вище обставин.

Таким чином, на даному етапі досудового розслідування сторона обвинувачення збрала та надала слідчому судді достатні та переконливі матеріали кримінального провадження, які вказують на те, що внаслідок дій, що інкримінуються Фінько З.І. могло відбутися добровільне зайняття громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, тобто могло бути вчинено кримінальне правопорушення, передбачене ч. 5 ст. 111¹ КК України.

Отже, не вирішуючи питання про доведеність вини та остаточної кваліфікації дій Фінько З.І., зважаючи на надані матеріали кримінального провадження, слідчий суддя дійшов до висновку про наявність такої сукупності доказів, якої достатньо для підозри Фінько З.І. у вчиненні кримінального правопорушення за викладених у клопотанні слідчого обставин.

3.4. **Переховування підозрюваного від органів досудового розслідування до суду на**

тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності

Зверненням до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, національних парламентів держав світу про визнання Російської Федерації державою-агресором, затвердженням Постановою Верховної Ради України від 27.01.2015 № 129-VIII Російську Федерацію визнано країною-агресором.

Як встановлено судовим розглядом, є достатні підстави вважати, що підозрювана Фінько З.І. перебуває на території держави-агресора Російської Федерації (м. Москва).

Відповідно до ч. 1 ст. 281 КПК України, якщо під час досудового розслідування місцезнаходження підозрюваного невідоме або він виїхав та/або перебуває на тимчасово окупованій території України чи за межами України та не з'являється без поважних причин на виклик слідчого, прокурора за умови його належного повідомлення про такий виклик, слідчий, прокурор оголошує розшук такого підозрюваного. До оголошення підозрюваного в розшук слідчий, прокурор зобов'язаний вжити заходів щодо встановлення його місцезнаходження.

Слідчим суддею встановлено, що постановою слідчого 1-го відділення слідчого відділу Управління СБ України в Харківській області від 26.07.2022 підозрювану Фінько З.І. оголошено у розшук, у зв'язку з ухиленням останньої від слідства.

Так, винесена слідчим або прокурором на підставі ст. 281 КПК України постанова про оголошення розшуку підозрюваного у подальшому є підставою для здійснення оперативним підрозділом, якому доручено здійснювати розшук підозрюваного, усіх необхідних розшукових заходів, зокрема, таких видів розшуку: державного, міждержавного, міжнародного, тобто оголошення розшуку підозрюваного на підставі ст. 281 КПК України не має будь-якого обмеження за територією в межах держави або за межами України.

3.5. Висновки за результатами розгляду клопотання

На підставі наведеного вище, враховуючи, що КПК України передбачає спеціальне досудове розслідування щодо кримінальних правопорушень, які розслідуються у межах кримінального провадження, зокрема злочину, передбаченого ч. 5 ст. 111¹ КК України, Фінько З.І. є повнолітньою, набула статусу підозрюваного у вказаному кримінальному провадженні, наявні достатні докази для підозри Фінько З.І. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111¹ КК України, шляхом добровільного зайняття громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, враховуючи, що оголошений розшук підозрюваної Фінько З.І., зважаючи, що стороною обвинувачення обгрунтовано клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування щодо підозрюваної саме фактом перебування останньої у такому розшуці, слідчий суддя дійшов до висновку про задоволення клопотання слідчого, у зв'язку із доведеністю всіх обставин, які обумовлюють застосування спеціального досудового розслідування щодо підозрюваної Фінько З.І. у цьому кримінальному провадженні.

Враховуючи вищевикладене та керуючись статтями 297-1, 297-3, 297-4, 309, 369-372, 376 КПК України, слідчий суддя

п о с т а н о в и в:

Клопотання слідчого 1-го відділення слідчого відділу Управління СБ України в Харківській області лейтенанта юстиції Скребцова Данила Сергійовича, - задовольнити.

Надати дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування стосовно **Фінько Зої Іванівни, 03.12.1967 року народження**, уродженки села Загоруйківка Куп'янського району Харківської області, громадянки України, місце проживання якої зареєстроване за адресою: вулиця 1-го травня, будинок № 30, квартира № 77, місто Куп'янськ Куп'янського району Харківської області, останнє відоме місце проживання в Україні: Харківська область, Куп'янський район, місто Куп'янськ, вулиця 1-го травня, будинок № 30, квартира № 77, підозрюваної у

вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України кримінальному провадженні № 22022220000002045 від 23.06.2022.

Відомості про здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні № 22022220000002045 від 23.06.2022 стосовно **Фінько Зої Іванівни, 03.12.1967 року народження**, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України, невідкладно, але не пізніше 24 годин після постановлення ухвали, внести до Єдиного реєстру досудових розслідувань і публікувати в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Якщо підстави для постановлення слідчим суддею ухвали про спеціальне досудове розслідування перестануть існувати, подальше досудове розслідування стосовно **Фінько Зої Іванівни, 03.12.1967 року народження**, здійснювати згідно із загальними правилами, передбаченими Кримінальним процесуальним кодексом України.

Копію ухвали (резолютивної частини) невідкладно направити до Офісу Генерального прокурора для організації виконання в частині внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань та здійснення відповідних публікацій.

Ухвала набирає законної сили з моменту її оголошення та оскарженню в апеляційному порядку не підлягає.

Повний текст ухвали складений і підписаний без оголошення 03.04.2023.

Слідчий суддя -

підпис

Використовлено з автоматизованої системи
документообігу суду

Станом на 03.06.2023 року
судові рішення набрали законної сили

Дата засвідчення копії 03.06.2023 року

[Handwritten signatures and stamps]

Ю.Ю. Власова

Київський районний суд

М.Харкова

Власова *2035*35945503*1*1*

*7035*35945503*1*1*